

**TURISTES
ESPANYOLS
ATRAPATS AL NEPAL**

Seixanta-nou turistes espanyols que havien viatjat al Nepal en sis grups organitzats estaven aïllats en un parc natural del país asiàtic, a causa de les

inundacions produïdes per pluges torrencials, segons van confirmar fonts diplomàtiques. Els espanyols, que formen part dels 600 turistes de diferents

nacionalitats atrapats, estan allotjats en uns quants hotels del Parc Nacional de Chitwan, una de les destinacions turístiques més famoses del Nepal.

BARCELONA

Els veïns mesuren els sorolls per desmentir amb dades l'administració

Ciutadans de la plaça del Sol participen en un projecte europeu per saber la contaminació acústica que pateixen

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Eva González ha d'apujar constantment el volum de la televisió i no pot dormir amb les finestres obertes. Viu a la plaça del Sol, al barri de Gràcia de Barcelona, on al maig la mitjana de soroll es mantenia per sobre dels 70 decibels fins a mitjanit, molt per sobre del llindar de soroll nocturn d'entre 40 dB i 55 dB recomanat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS). "Ets a casa intentant dormir i és com si fossis en un bar ple de gent", explica. "Anem a treballar tots com zombis", es queixa Rosa Llansana, que també viu en un primer pis d'aquesta plaça, on el consum d'alcohol al carrer causa contaminació acústica. "Volem un canvi d'usos de la plaça. És per salut, no és per caprici", afegeix. Totes dues han instal·lat a casa sensors de soroll per reforçar amb dades les seves reivindicacions a l'Ajuntament. Volen menys soroll per tenir més salut. Segons l'OMS, un de cada cinc europeus està exposat a un nivell de soroll perjudicial per a la salut i que pot provocar estrès, trastorn del son i risc cardiovascular, entre d'altres.

Com l'Eva i la Rosa, una dotzena de veïns s'han repartit 25 sonòmetres per als seus habitatges en aquesta plaça; són els aparells de l'*smart citizen kit*, elaborat pel Fab Lab de Barcelona, que, a més de la contaminació acústica, poden mesurar la qualitat de l'aire, la humitat i la temperatura. Els mesuraments,

Salut

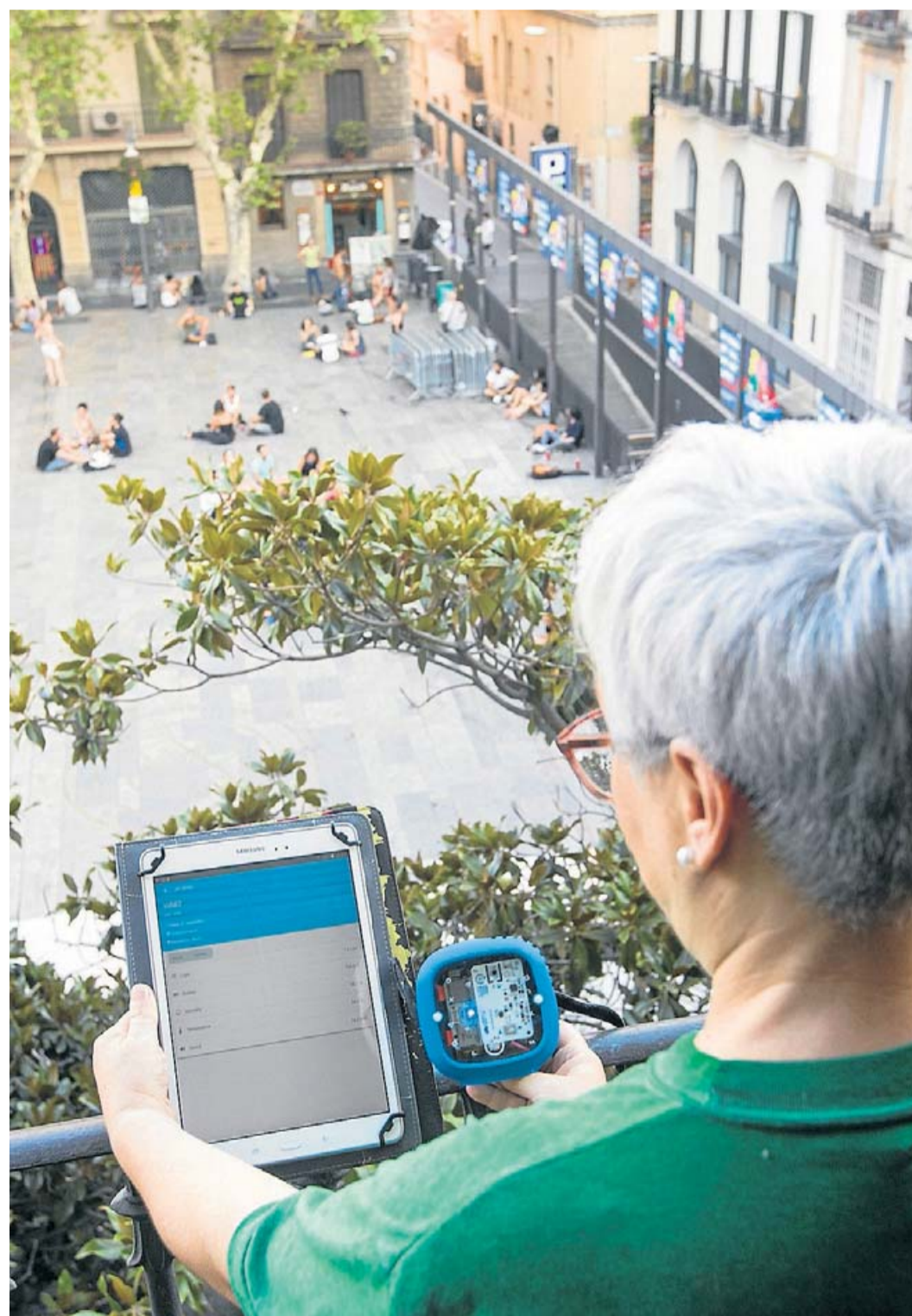
Un de cada cinc europeus està exposat a un nivell de soroll perjudicial, segons l'OMS

que es poden consultar a la pàgina *plazadelSol.cat*, s'emmarquen en el projecte Making Sense, finançat per la Unió Europea (UE), que pretén "donar l'opció als ciutadans de produir les seves pròpies dades", explica la coordinadora del projecte, Mara Balestrini.

L'objectiu és que les dades serveixin per descriure l'abast del problema, crear consciència sobre conflictes socials i ambientals i promoure que els ciutadans actuin. "Les dades són nostres, ningú ens les manipula, no poden negar una evidència", afirma Llansana, mentre que González lamenta que l'Ajuntament no els ha atès fins que no han disposat de les xifres.

Dissenyar solucions a mida

El projecte ha demostrat als ciutadans el poder de les dades i també els ha fet reflexionar sobre la importància de posseir-les. La iniciativa ha esperonat l'aparició d'activistes de dades, ciutadans que es neguen que les empreses i l'administració monopolitzin la informació. Segons Balestrini, es formen per analitzar-les i "promoure formes de partici-

Una veïna de la plaça del Sol, a Gràcia, mesura el soroll amb un dels 25 sonòmetres finançats per la Unió Europea.

MANOLO GARCIA

ció basades en l'apropriació de la tecnologia i les dades". A més de Barcelona, també s'han dut a terme mesuraments ciutadans a Pristina i Amsterdam. A la capital holandesa s'ha examinat la contaminació de l'aire a causa dels gasos dels vaixells dels canals i els experts han aportat consells a la població per reduir-ne l'exposició.

Per a Balestrini, la col·laboració entre experts municipals i veïns que s'ha donat a Amsterdam esdevindrà el paradigma. "El futur serà la cocreació de les polítiques públiques", vaticina. Segons afegeix, les decisions ja no les prendran només els experts, sinó que es caminarà cap a un "nou model de governança" en què caldrà un "diàleg molt

fluid" entre l'administració i els ciutadans, que tindran accés "a les mateixes eines de mesurament i al mateix coneixement". "Hi haurà d'haver consensos assistits per les dades", afirma Balestrini. "Es una manera de dir que els veïns hem analitzat el problema i tenim les eines per proposar una solució", comenta González.

La coordinadora de Making Sense explica que l'*smart citizen kit* va néixer fa uns anys per combatre el model de *smart city* imperant "de dalt cap a baix, en el qual les empreses fan acords amb els ajuntaments per introduir tecnologies d'alt cost i les dades resultants no són accessibles per als ciutadans i, de vegades, ni tan sols per als ajuntaments". L'orientació exclusiva al benefici empresarial i els greus problemes de privacitat aconsellen, segons Balestrini, optar per un altre sistema, en què les dades i la intel·ligència estiguin en mans dels ciutadans.

Dret a la desconexió

L'Institut Internet, l'organització que promou la reflexió crítica sobre la digitalització, també desaprova la tecnologia privativa a les ciutats. "Un servei públic no hauria d'implantar, de manera obligatòria, serveis privats com l'adquisició d'un terminal, la contractació d'una línia telefònica o el fet de tenir comptes en plataformes privades", lamenta el filòsof i impulsor de la iniciativa, Enric Puig Punyet. Es queixa que en algunes ciutats molts tràmits es fa-

Monopoli

El projecte ha demostrat als ciutadans el poder que suposa disposar de les dades

cin només a través de la xarxa. "En el fons, s'està proposant un canvi de la figura del ciutadà per la d'usuari" que, afegeix, és cada cop més una mercaderia. Aquest filòsof demana que les administracions garanteixin el dret a la desconexió dels veïns o, "com a mínim, la no-mediació tecnològica del servei públic".

Des dels sectors crítics amb el model mercantilista de *smart city* estan sorgint alternatives com ara la proposta de Seül. La ciutat coreana s'ha definit com a *sharing city*, un espai urbà que entoma els reptes i mitiga els problemes socials "a través de l'ús compartit dels recursos públics i privats".

Altres models que es venen com a alternatius són els de *co-city*, amb polítiques públiques cocreades entre govern i veïns, i les *fab cities*, que Balestrini defineix com les "ciutats localment productives i globalment connectades". En tots els models, són els ciutadans els que tenen ara la intel·ligència; les dades no estan orientades a proposar nous negocis a les empreses, sinó a descriure i resoldre els problemes socials dels veïns. ■